

NATIONAAL Landschap Winterswijk & AALTEN

Cultuurlandschap en
scholtenboerderijen

In het natuurgebied de Bekendelle bevindt zich de uit 1749 daterende watermolen Berenschot. Bekendelle is een klein, maar weelderig loofbos, dat wordt doorsneden door de Slingebeek. De oevers van de beek zijn steil en zandig en vormen daardoor een geschikt broedgebied voor de ijsvogel. De ijsvogel is te herkennen aan een bontgekleurd verenkleed en komt - buiten Winterswijk - in Nederland vrijwel niet meer voor.

De omgeving van Winterswijk straalt vooral rust uit. Opvallend zijn de typische scholtenboerderijen: statige boerenhuizen te midden van grote boomgroepen. Scholtenboeren hadden tot ver in de negentiende eeuw een bevoorrechte positie in de lokale gemeenschap. Zij traden namens de (adellijke) grondbezitter op als handhaver van orde en recht. Ook hadden zij de zorg voor het landschap. Het kenmerkende coulisselandschap rond Winterswijk, een afwisseling van bosgebieden, houtwallen, beken en boomgroepen is mede aan hen te danken.

Ook op andere plekken is te zien waarom juist deze streek tot Waardevol Cultuurlandschap is benoemd. In de steengroeven, juist ten oosten van het dorp Winterswijk komen de oudste aardlagen van ons land aan de oppervlakte.

Route 4

Lengte
35 km

Startpunt

• TOP Berenschot, Wooldseweg 68, Winterswijk-Woold (bij knooppunt 20)

De route voert door de kleinschalige bosrijke omgeving rondom Winterswijk en haar vele buurtschappen. Onderweg passeer je de Winterswijkse steengroeven, het natuurgebied Bekendelle en de Aaltense buurtschap De Haart.

Tuinen

10. De Groene Pleisterplaats*
11. Theetuin De Wacht
12. Rosenhaege Living Gardens

Fietsknooppunten

*Zie voor extra routeaanwijzingen naar tuinen en brocante pagina 18 en 19.